

STATSMINISTERENS FOREDRAG I ALESUND ONSDAG 13. SEPTEMBER 1978
DET VIKTIGSTE VED VOLVOAVTALEN

Myndighetene og næringslivet har et felles ansvar for industriens utvikling i Norge.

Det er ^{illa} alvor for begge parter.

Flere av våre tradisjonelle industri-
grener reduserer sine arbeidsplasser.
Vi er inne i en omstilling og ny
utvikling. Det er maktpåliggende å
skape ny beskjeftigelse ved å gå inn på
nye industrielle felter som har

2

utviklet teknologi, høyt kunnskapsnivå
og bærekraftig lønnsomhet.

Det er i første rekke industriens selv
som må ha ansvaret for hvilke områder
den vil gå inn i. Det står ikke skrevet
på veggen hva som er riktig. De som
grunnla møbelindustrien her oppe gjorde
et viktig og riktig valg. Det vet vi
i dag. Men det visste man ikke den
gangen, men man satset på det.

Regjeringens hovedansvar ligger i å
fastlegge de økonomisk-politiske ramme-
betingelsene og å medvirke ved større
internasjonale samarbeidsordninger.

Vår olje har gjort det lettere for oss å innlede drøftinger med andre land om et industrielt samarbeide der Norge som gjensjette for langsiktige eksportkontrakter for olje kan få bredere samarbeide med utenlandske industrielle miljøer og komme inn på de større markeder.

Når regjeringen har satset på samarbeid med Volvo er årsakene flere.

Regjeringen bedømmer det slik at bilindustrien har vært en positiv faktor i industriutviklingen i de land som har hatt den. Bilindustrien står overfor omstillinger og problemer i tiden som kommer. Det er regjeringens bedømmelse at den fortsatt vil representere en positiv faktor i industriutviklingen.

Det er regjeringens bedømmelse at Volvo-konsernet vil representere en positiv faktor i skandinavisk industri. Volvo er Sveriges største industriselskap og har i løpet av 50 år tilkjempet seg en plass blant verdens bilkonserner i hard internasjonal konkurranse. Det er et allsidig industrikonsern med en samlet omsetning på noe over s.kr. 16 milliarder, det har en meget sterk ledelse, høy kompetanse på utvikling, produksjon og markedsføring. Vi vil ikke bli overrasket om Volvo's produksjon av f.eks. personbiler kan bli relativt sett noe mindre mens lastebiler og andre produkter kommer til å øke sin andel. Det vesentlige er konsernets samlede industrielle innsats. Volvo er en fremtredende representant

for alle de sterke egenskaper vi forbinder med svensk industri og svensk internasjonal markedsføring.

Når Volvo gikk inn i samarbeidsforhandlingene med oss var årsaken at konsernet ønsker å gjøre sin basis bredere og øke sine ressurser, i første

rekke ved utvidet hjemmemarked ved styrking av konsernets egen kapital. Volvo har også sagt at det ønsket å komme nærmere den tekniske nyutviklingen som skjer på foredling av de lette materialer av aluminium og plast i Norge. Og Volvo har lagt vekt på at avtalen vil åpne veien for en bedring av Sveriges energiforsyning på kort og langt sikt.

6

Det er klart at det for oss i Regjeringen betød mye at samarbeidet med Volvo ville bli et skandinavisk samarbeide på industri- og energiområdet, noe vi lenge har sagt at vi ønsker å etablere som ledd i vår alminnelige politikk.

Det hadde vært det enkleste om vi i Norge hadde hatt et stort industrikonsern som kunne ha forhandlet med og inngått avtale med Volvo under medvirkning av Den norske stat.

Vi hadde ikke et slikt industrikonsern. Staten måtte opptre sånn på vegne av et kommende norsk holdingseierskap, som staten forpliktet seg til å opprette. Vi vek ikke tilbake for denne mer kompliserte oppgave. Jeg synes ikke regjeringen fortjener bebreidelser for det.

Fra første kontakt gjorde Volvo's direktør det klart at forhandlingene måtte være strengt fortrolige inntil det var på det rene at de hadde ført frem. Vi forsto dette synspunkt og aksepterte det. I motsatt fall ville det ikke blitt noen Volvo-forhandling eller noen Volvo-avtale.

Når vi går inn i Volvo-konsernet er det for å være aktivt med i ledelsen av konsernets samlede virksomhet. Vi kan ikke sette oss noen mindre oppgave eller ha noen mindre ærgjerrighet.

Vi hadde fra norsk side et behov for å kvantifisere den generelle bestemmelsen om lokalisering av konsernets virksomhet.

i Norge for de første fem årene.
Det var et av de vanskeligste punkter
under forhandlingene, men vi måtte
fastholde det.

Volvo har påtatt seg å skape forut-
setninger for 3-5000 nye arbeidsplasser
i perioden. Det skal skje 1) i Volvo's
egen regi, 2) i samarbeid med norske
industrier og 3) gjennom utvidelse av
underleveranser fra norske leverandører.

Volvo har påtatt seg å gjøre invester-
inger i den første fem-års perioden i
størrelsesorden 5-700 millioner n.kroner
til gjennomføring av sine planer.

Industriforbundet har i sin uttalelse understreket at det bør være en viktig del av etableringen av et felles Volvo, at norsk industri utvider sin leveranse av komponenter på kort og lang sikt. Jeg vil bare si at vi i regjeringen er enig i dette. Avtalen bygger på det. Det er vår vurdering at omdannelsen av Volvo til et svensk-norsk konsern legger grunnlaget for en vesentlig utvidelse av den norske deltagelse i komponentleveringene. Det må skje innenfor rammen av sunne industrielle og forretningsmessige kriterier. Prinsippielt sett vil norsk industri stå i samme stilling som svensk industri overfor vårt felles Volvo.

Etter de råd vi har fått av Industrieforbundet vil vi søke å få avtalen tydeliggjort på dette punkt.

Det har vært en tendens i den norske diskusjonen til å sette hele det norske vederlaget i relasjon til det antall arbeidsplasser - 3-5000 - som er nevnt i minsteplanen for de første fem år.

//

Vi kan ikke godt vente at Volvo vil følge oss i denne betraktningen. Betalingen av de 750 millioner s.kr. er betaling for våre 40% av Volvo's verdier i alle land verden over og Volvo's virksomhet i alle land. Det var og er vår bedømmelse at vi trengte en generell kvantifisering av arbeidsplasser og investeringer i den første fem-års perioden, men Volvo-konsernets betydning for utviklingen av norsk industri vil naturligvis på lengre sikt gå langt utover dette.

/2

Siden Volvo-konsernet i dag er en svensk bedrift som har bygget opp sine anlegg der, blir det naturlig nok i første rekke ny produksjon, ny utvikling og nye programmer - samt en utvidelse av komponentleveransene som vil gi grunnlaget for virksomhet i Norge. Det er mitt syn at vi fra norsk side ikke behøver å være så lei oss for at den industrielle virksomhet i Norge kommer til å være knyttet til ny utvikling og nye produkter som har fremtid i seg.

Det forhandles nå både med Volvo og med svenske myndigheter for å gjøre Volvo-pakken ferdig. Vi har satt 15. oktober som frist, og vi har ikke endret fristen.

Saken har tatt en stor plass i norsk debatt, både den politiske, den industrielle og den økonomiske.

Det er som det skal være.

Det er vår overbevisning at Volvo-saken vil være til fordel for norsk industri og for Norge. Jeg tror også den vil gagne Volvo og Sverige. Et varig samarbeide må ha en slik basis i felles interesse.

Det er mitt håp at vi ved fremleggelsen av saken for Norges storting skal make å gi opinionen og partiene en så god informasjon at saken vil samle oss og ikke splitte oss.

Den er så god at den fortjener det.